

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.006.04.2019

Julitta Rosa
Technikum Nr 13 w Zespole
Szkół Geodezyjno-Technicznych im. Sybiraków,
ul. Skrzydlata 15, 91-503 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/004 Realizacja Programu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Technikum Nr 13 w Zespole Szkół Geodezyjno-Technicznych im. Sybiraków w Łodzi ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Julitta Rosa, Dyrektor Zespołu Szkół Geodezyjno-Technicznych w Łodzi, od 1 września 2007 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie przez szkołę Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE).
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Adam Markiewicz , Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/117/2019 z 17 maja 2019 r. (akta kontroli str.1-5)

¹ Zwana dalej: „Szkołą”.

² Zwana dalej: „Dyrektorem” lub Dyrektorem Szkoły”.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Infrastruktura teleinformatyczna Szkoły była wykorzystywana zgodnie z założeniami programu OSE. Dostarczone urządzenia zostały należycie odebrane i były użytkowane w Szkole.

Na zajęciach lekcyjnych wykorzystywano cyfrowe materiały edukacyjne. Rada pedagogiczna została przeszkolona w zakresie wykorzystania materiałów cyfrowych w procesie nauczania. Przeprowadzono także warsztaty dla nauczycieli dotyczące tematyki bezpieczeństwa w sieci. Celem zapewnienia bezpiecznego użytkowania sieci OSE, w Szkole korzystano z usługi *Bezpieczeństwo OSE PLUS*.

Stwierdzoną awarię łącza zgłoszono do *Operatora OSE* w sposób określony w umowie o świadczenie usług OSE. W czasie przerwy w dostawie Internetu przez *Operatora OSE* korzystano z usług podmiotu komercyjnego. Drugie łącze utrzymywane było w Szkole na wypadek awarii oraz do momentu uzyskania pewności, że wszystkie aspekty funkcjonowania Szkoły zabezpieczy sieć OSE.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Korzystanie przez Szkoły z Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z protokołem zdawczo-odbiorczym usługi OSE, jej uruchomienie nastąpiło w Szkole w dniu 10 grudnia 2018 r.

(akta kontroli str. 43)

2. W związku z podłączeniem do OSE, do Szkoły dostarczono: router, switch oraz urządzenie Access Point. Odbiór urządzeń oraz wykonanie instalacji potwierdzono protokołem zdawczo-odbiorczym instalacji i urządzeń z dnia 10 grudnia 2018 r. W wyniku oględzin ustalono, że urządzenia te znajdowały się w Szkole i były oznakowane zgodnie z dokumentacją odbiorową.

(akta kontroli str. 18-19, 43-44)

3. Przed przystąpieniem do podłączenia OSE, Szkoła posiadała własną infrastrukturę lokalną – sieć fizyczną i logiczną, do której został podłączony nowy dostawca Internetu OSE. Do powyższej infrastruktury należało m.in.: siedem pracowni komputerowych, z których każda posiadała okablowanie strukturalne, switch i router odseparowujący od sieci szkoły przy pomocy NAT, urządzenia dostępne w postaci routerów WIFI.

(Dowód: akta kontroli str. 15-17)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż w związku z podłączeniem Szkoły do OSE, do pomieszczenia pn. punkt dystrybucyjny, został doprowadzony kabel światłowodowy oraz zainstalowane urządzenia dostępne przez dostawcę. Szkoła nie poniosła wydatków związanych z podłączeniem do sieci OSE.

Według stanu na dzień 20 maja 2019 r. w budynku Szkoły znajdowały się 142 komputery (w tym 22 urządzenia mobilne). Do OSE podłączonych było 139 komputerów (w tym 20 urządzeń mobilnych). Pozostałe trzy komputery, niepodłączone do OSE, przeznaczone były dla administracji, tj. sekretariatu, dyrektora oraz wicedyrektora, gdyż jak stwierdziła Dyrektor Szkoły, były one odseparowane od sieci szkolnej ze względu na bezpieczeństwo przesyłanych danych.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Komputery znajdowały się we wszystkich salach lekcyjnych. Każdy nauczyciel miał do dyspozycji urządzenie mobilne lub komputer stacjonarny.

(Dowód: akta kontroli str. 6-17)

Zdaniem Dyrektora Szkoły większość sprzętu komputerowego podłączonego do OSE zapewniała sprawne korzystanie z zasobów tej sieci, jednakże główny router szkoły miał problemy z wydajnością –zawieszał się. Jak wyjaśniła Dyrektor Szkoły: „Szkoła posiada obecnie odpowiedni router, lecz w tej chwili jest używany do nauki i ćwiczeń. Zostanie skonfigurowany podczas przerwy wakacyjnej i zastąpi obecnie działający router. Na dzień dzisiejszy nie podjęto działań związanych z zakupem profesjonalnego routera. Działania takie będą przedsięwzięte po sprawdzeniu działania routera, jeżeli on także nie w pełni sprostą zadaniom szkoły”.

(Dowód: akta kontroli str. 6-9)

Szkoła liczyła 14 oddziałów i 350 uczniów.

(Dowód: akta kontroli str. 35-42)

4. Zgodnie z dokumentacją powykonawczą, uruchomienie usługi OSE w Szkole zostało sprawdzone i potwierdzone *Protokołem zdawczo-odbiorczym usługi OSE*.

(Dowód: akta kontroli str. 44)

5. Szkoła, składając zamówienie na OSE oświadczyła, że chce korzystać z bezpłatnych usług bezpieczeństwa wspierających zabezpieczenie uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju tzw. *Bezpieczeństwo OSE PLUS*.

(Dowód: akta kontroli str. 45-46)

W roku szkolnym 2017/2018 Szkoła uczestniczyła w dwóch warsztatach/szkoleniach dla nauczycieli pn. *CyberZagrożenia – nowe wyzwania dla pracowników oświaty*, organizowanym przez Urząd Marszałkowski w Łodzi. Szkoleniem objęto 34 nauczycieli (79% całej kadry pedagogicznej).

(Dowód: akta kontroli str. 10-14, 181)

6. W Szkole funkcję Koordynatora OSE oraz Technicznego Reprezentanta Szkoły pełnił nauczyciel przedmiotów zawodowych.

(Dowód: akta kontroli str. 45-46)

Od czasu uruchomienia OSE (12 grudnia 2018 r.) w Szkole wystąpiła jedna przerwa w korzystaniu z sieci OSE, polegająca na całkowitym braku dostępu do usługi. Zgłoszenie skierowane było do *Operatora OSE* telefonicznie, tj. w sposób zgodny z *Umową o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej* z dnia 28 września 2018 r. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szkoły, awaria została usunięta po trzech dniach.

(Dowód: akta kontroli str. 6-9, 47-91)

W przebiegu kontroli zweryfikowano rzeczywistą prędkość dostępu do sieci Internet poprzez OSE. Stwierdzono, że w Szkole prędkość pobierania danych wynosiła od 83 Mb/s do 95 Mb/s, a prędkość wysyłania od 87 Mb/s do 95 Mb/s.

(Dowód: akta kontroli str. 18-19, 27-34)

W ocenie Dyrektora Szkoły, dostarczana przepustowość była wystarczająca dla sprawnego i nieutrudnionego korzystania z sieci Internetu, jednakże przy dużym obciążeniu Internetu (siedem pracowni komputerowych), Dyrektor podkreśliła, iż większa przepustowość łącza byłaby wskazana.

W lipcu 2018 r. Dyrektor Szkoły podjęła działania w celu zwiększenia przepustowości szerokopasmowego dostępu do Internetu do 200 Mb/s. We wniosku skierowanym do Urzędu Miasta Łodzi – Wydziału Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych, podkreślono, iż szkoła kształci uczniów w zawodzie technik informatyk. Wskazano także na znaczącą liczbę pracowni komputerowych oraz realizowane projekty informatyczne. Organ prowadzący nie wyraził zgody na sfinansowanie zwiększenia dodatkowej przepustowości do 200 Mb/s.

(Dowód: akta kontroli str. 6-9, 92-94)

7. We wszystkich salach lekcyjnych nauczyciele korzystali z komputerów szkolnych, mających dostęp do OSE. Sieć OSE obejmowała wszystkie pomieszczenia szkolne i oparta była na doprowadzeniu okablowania do komputerów stacjonarnych oraz na przesyłce radiowym - w szkole funkcjonowało urządzenie Access Point służące do bezprzewodowego dostępu do sieci OSE.

Ponadto wszyscy uczniowie mieli dostęp do bezprzewodowego Internetu OSE.

(Dowód: akta kontroli str. 15-19, 20-22)

8. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż Szkoła nie była informowana o możliwościach wykorzystania sieci OSE, w tym m.in. o opracowanych i udostępnionych cyfrowych materiałach edukacyjnych.

(Dowód: akta kontroli str. 6-9)

Na przykładzie danych z miesiąca marca 2019 r. stwierdzono, że w Szkole korzystano z cyfrowych materiałów edukacyjnych na lekcjach prowadzonych we wszystkich oddziałach. Były to przykładowo oprogramowania geodezyjne, oprogramowania programistyczne, kursy html, zbiory zadań egzaminacyjnych, filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne, materiały wydawnictw służące przygotowaniu zadań dla dzieci, materiały powtórzeniowe do podręczników.

Dyrektor Szkoły oświadczyła, że nauczyciele nie korzystali z materiałów cyfrowych zamieszczonych na stronach internetowych: it-szkola.edu.pl, www.scholaris.pl, www.epodreczniki.pl oraz www.akademia.nask.pl, z uwagi na m.in.: brak na powyższych stronach materiałów do kształcenia zawodowego w konkretnych zawodach lub przedmiotach lub też wystarczającą ilość materiałów cyfrowych posiadanych przez nauczycieli. Dyrektor wskazała również na techniczne problemy w otwieraniu strony www.akademia.nask.pl (ukazywała się z błędem).

(Dowód: akta kontroli str. 95-135, 182)

9. W Szkole funkcjonowały dwa łącza do sieci Internet:

- OSE - zapewniające szerokopasmowy dostęp do Internetu o symetrycznej przepustowości 100 Mb/s. Usługa dla Szkoły była nieodpłatna. Szkoła nie zamówiła odpłatnego dostępu o zwiększonej przepustowości.

- Internet dostarczany przez podmiot komercyjny – łącze asymetryczne utrzymywane na wypadek awarii o przepustowości 40/4 Mb/s, funkcjonujące od 2014 r. na podstawie umowy zawartej na czas nieokreślony. Miesięczny koszt świadczenia usługi dostępowej wynosił 89 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 10-14, 20-22, 136-154)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż brany był pod uwagę wariant rezygnacji z sieci komercyjnej, jednakże Szkoła musi mieć pewność, że wszystkie aspekty funkcjonowania szkoły (administrowanie szkołą) zabezpieczy sieć OSE.

(Dowód: akta kontroli str. 23-26)

10. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono 17 szkoleń nauczycieli w zakresie wykorzystania cyfrowych materiałów edukacyjnych w nauczaniu, w których wzięło udział łącznie 86 nauczycieli (osoboszkoleń).

(Dowód: akta kontroli str. 155-181)

11. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż *Operator OSE* nie prowadził w Szkole działań informacyjno-promocyjnych dotyczących OSE i zasad bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych.

(Dowód: akta kontroli str. 6-9)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższy Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 24 czerwca 2019 r.

Kontroler
Adam Markiewicz
Specjalista kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

podpis